

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра «Фінанси, банківська справа та страхування»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

д.н. держ. упр., доцент Ганна ОРШИНА

«01» вересня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри фінансів, банківської справи
та страхування

д.е.н., доц. Олена ЯЦУХ

«01» вересня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни

«Фінанси домогосподарств» (за вибором студентів)

(найменування та статус компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за ОПП «Публічне управління та адміністрування»

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання

денна

(денна, заочна)

Кількість кредитів

4 кредита

Курс

M1

Семестр

2-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС

70 годин

Форма контролю

екзамен

(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин

120 годин

2020-2021 н.р.

«Фінанси домогосподарств». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» - Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2020. – 7с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с.

Розробник(и): Якушева І.Є., к.е.н., доцент

Рецензент: Кучеркова С.О., к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Фінанси, банківська справа та страхування»

Протокол № 1 від «1» вересня 2020 року

Завідувач кафедри «Фінанси, банківська справа та страхування»

д.е.н, доцент Олена ЯЦУХ

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» ступеня вищої освіти «Магістр»

Протокол № 2 від «23» вересня 2020 року

Голова, доц. Анна КОСТЯКОВА

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Вивчення дисципліни дозволяє розкрити особливості організації фінансів домашніх господарств, зокрема процеси формування доходів, витрат та заощаджень, оподаткування доходів домогосподарств, управління особистими фінансами.

Веб-сайт курсу <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=570>
(доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)

2. Мета викладання дисципліни

формування базових знань теорії і практики організації фінансів домашніх господарств в сучасних умовах розвитку ринкової економіки і фінансової системи, правил співпраці з фінансово-кредитними установами, розвиток розуміння наслідків власних фінансових рішень суб'єктів та усвідомлення відповідальності за них.

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями дисципліни є:

- ✓ вивчення сутності та функцій фінансів домогосподарств, особливостей їх організації в сучасних умовах;
- ✓ розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин домогосподарств та держави, суб'єктів господарювання;
- ✓ вивчення особливостей вітчизняного та зарубіжного підходів щодо розуміння сутності і ролі домашніх господарств;
- ✓ дослідження фінансової поведінки домогосподарств та її впливу на прийняття фінансових рішень;
- ✓ визначення напрямів раціоналізації фінансової поведінки українських домогосподарств на сучасному етапі;
- ✓ управління на ринку позичкових капіталів, грошового обігу, товарів і послуг; формування економічної культури населення та особливостей фінансового планування домогосподарств.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням softskills)

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

знання показати знання та розуміння економічних категорій, нормативно-правової бази, яка визначає порядок організації фінансів домогосподарств

уміння ✓ Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

✓ Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

✓ Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

✓ Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

комунікація донесення до фахівців і нефахівців інформації про місце і значення фінансів домогосподарств в процесі формування фінансових відносин між різними

soft skills учасниками фінансової системи країни показувати навички самостійної роботи, здатність аналітично мислити, вміння оцінити ситуацію та забезпечити прийняття ефективних фінансових рішень

- ✓ Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.
- ✓ Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.
- ✓ Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни   Управління соціальним інвестуванням
Зв'язки з громадянською

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни   Публічне адміністрування

7. Інформація про викладача

Викладач (-і)   Якушева Інна Євгенівна, доц., к.е.н., доцент кафедри Фінанси, банківська справа та страхування,
<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/yakusheva-inna-yevgenivna/>
E-mail викладача (-і)   inna.yakusheva@tsatu.edu.ua

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			ЛК	ЛАБ	ПР	СРС	
Змістовий модуль 1.							
1	Лекція 1	Тема 1. Сутність та особливості фінансів домогосподарств як складової фінансової системи держави	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Тема 1. Сутність та особливості фінансів домогосподарств як складової фінансової системи держави	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	2
2	Лекція 2	Тема 2. Доходи та фінансові ресурси домогосподарств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Тема 2. Доходи та фінансові ресурси домогосподарств	-	-	4	-	4
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	2

3-4	Лекція 3-4	Тема 3. Оподаткування доходів домогосподарств	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 3-4	Тема 3. Оподаткування доходів домогосподарств	-	-	4	-	4
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	2
5	Лекція 5	Тема 4. Витрати домогосподарств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Тема 4. Витрати домогосподарств	-	-	4	-	4
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	3
6-7	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	10	-
	ПМК 1	ПМК 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 58 год.			10		14	35	35
Змістовий модуль 2.							
14	Лекція 6	Тема 5. Заощадження домогосподарств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Тема 5. Заощадження домогосподарств	-	-	4	-	4
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	2
15	Лекція 7	Тема 6. Управління особистими фінансами домогосподарств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Тема 6. Управління особистими фінансами домогосподарств	-	-	4	-	4
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	2
16-17	Лекція 8-9	Тема 7. Домогосподарства на фінансовому ринку	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 8-9	Тема 7. Домогосподарства на фінансовому ринку	-	-	4	-	4
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	2
18	Лекція 10-11	Тема 8. Фінансова безпека домогосподарств у ринковій економіці	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10-11	Тема 8. Фінансова безпека домогосподарств у ринковій економіці	-	-	4	-	4
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	3
19-20	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	10	-
	ПМК 1	ПМК 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 62 год.			10		16	35	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							100

9. Методи та форми навчання

Форми навчання:

- ✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання:

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання розрахункових завдань);
- за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
- за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
- за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК, екзамен);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

10. Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

11. Форма контролю знань

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – бали за екзамен. Результати поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом
Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

12. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Практичні заняття Частка вірно виконаних завдань

Самостійна робота (СРС) Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НІП ТДАТУ (дві спроби – середній результат)

Підсумково-модульний контроль

(ПМК I, II) Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення

змістових модулів

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття питання (вірні відповіді)
- Якість інформації
- Самостійність

Екзамен Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість балів – 30. Структура білету включає 3 завдання. Правильна відповідь за теоретичне питання 10 балів, за категоріальний апарат – 5 балів, практична частина (вирішення задачі, практичної ситуації) – 15 балів.

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Рекомендована література

1. Воробйов Ю.М., Ворошило В.В. Фінанси домашніх господарств у фінансовій системі держави. Монографія / Ю.М. Воробйов, В.В. Ворошило – Сімферополь : ВД «АРИАЛ», 2013. – 232 с.
2. Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег // Антологія економічної класики. – М: Зконов, 1992. – Т.2. – 486 с.
3. Кізіма Т.О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та доміанти розвитку / Т.О. Кізіма; [вст.слово С.І. Юрія]. – К.: Знання. - 2010. – 431 с.
4. Фінанси домогосподарств : навч. посіб. / за ред. Т. О. Кізіми. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 228 с.
5. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти). Монографія. / В. Опарін. – К. : КНЕУ, 2005. – 240 с.
6. Фінанси домогосподарств : навч. посіб. / за ред. Т. О. Кізіми. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 228 с.
7. Фінанси: Підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова.-2-ге вид. переробл. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 687 с.
9. Конституція України, прийнята Законом № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р. / Із змінами, внесеними згідно з Законом № 2952-VI від 01.02.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show>
10. Бюджетний кодекс України: зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2542-14>
11. Господарський Кодекс України: зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри фінансів, банківської справи та страхування.
4. Internet: <https://zakon.rada.gov.ua/> - Законодавство України
<http://rsp.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики
<http://www.minfin.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України

14. Пакег дисципліни

- Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=570>
Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>